

Quicksan flora en fauna + nader onderzoek steenuil

Herontwikkeling

Veluweweg 81 Kootwijkerbroek

Lobith, september 2014

Quicksan flora en fauna + nader onderzoek steenuil

Herontwikkeling Veluweweg 81 Kootwijkerbroek

Lobith, 8 september 2014

Status: Definitief

Opdrachtgever: Bouwkundig Ontwerp- en Tekenburo Ad van de Vis b.v.

Contactpersoon: Dhr. A. van de Vis

Uitgevoerd door: Van der Molen Groenconsult
ing. J. van der Molen
Walhof 2
6915 AV Lobith
Tel: (+31) 0316 – 54 23 32
Fax: (+31) 0316 – 54 27 26
Email: info@molengroen.nl
Internet: www.molengroen.nl

Veldwerk: ing. J. van der Molen

Projectnummer: 14.019

Inhoud

1. Inleiding	7
2. Wettelijk kader	8
2.1 Flora- en Faunawet	8
3. Gebiedsbeschrijving en onderzoeksmethode	11
3.1 Gebiedsbeschrijving	11
3.2 Voorgenomen ingreep	12
3.3 Onderzoeksmethode	12
4. Resultaten	14
4.1 Soortbescherming (Flora- en faunawet)	14
4.1.1 Bureauonderzoek	14
4.1.2 Veldonderzoek	14
5. Consequentie Natuurwetgeving	16
5.1 Soortbescherming Flora- en faunawet	16
6. Conclusies quickscan	17
7. Nader onderzoek steenuil	18
7.1 Inleiding nader onderzoek	18
7.2 Onderzoeksmethode nader onderzoek	18
7.3 Resultaten nader onderzoek	18
7.4 Conclusie nader onderzoek	19
Literatuur	20
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied	21

1. Inleiding

Op het perceel Veluweweg 81 te Kootwijkerbroek staat een voormalige boerderij met drie bouwvallige schuren. Er worden plannen ontwikkeld om de bestemming “wonen” om te zetten naar “maatschappelijk” ten behoeve van een toekomstig gebruik van de locatie als gezinshuis. Hiervoor worden de drie schuren gesloopt, de bestaande boerderij verbouwd en uitgebreid met een nieuw te bouwen geschakeld pand en wordt een nieuw bijgebouw opgericht. Zeer recent zijn enkele steenuilen waargenomen in een te slopen schuur.

Bouwkundig Ontwerp- en Tekenburo Ad van de Vis b.v. begeleidt de herontwikkeling van het perceel.

Veel dieren en planten zijn middels de Flora- en faunawet beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of ter plaatse van het betreffende perceel beschermde soorten voorkomen of op basis van het biotooptype zeer waarschijnlijk voorkomen, heeft Bouwkundig Ontwerp- en Tekenburo Ad van de Vis b.v. Van der Molen Groenconsult opdracht gegeven voor het uitvoeren van een flora en faunaonderzoek (quicksan) en tevens een nader onderzoek naar het gebruik van het perceel door steenuilen.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van de quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde soorten.

Een quickscan is een momentopname en staat niet gelijk aan een volledige veldinventarisatie. Het is een eerste stap waaruit blijkt of een vervolgstap in de vorm van een uitgebreidere natuurtoets noodzakelijk is of dat dit niet het geval is.

Tevens beschrijft deze rapportage de resultaten van het nader onderzoek naar het gebruik van het perceel door steenuilen.

2. Wettelijk kader

Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet. Hiermee zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving verankerd. Daarnaast geldt het afwegingskader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Beschermde gebieden liggen op ruime afstand van de onderzoekslocatie - dichtstbij gelegen is Natura 2000-gebied Veluwe op ca. 2,5 km - en de werkzaamheden zijn van dien aard dat ze daarop geen invloed hebben. De Natuurbeschermingswet wordt daarom buiten beschouwing gelaten.

De planlocatie ligt op ca. 2,5 km van het Gelders Natuur Netwerk (GNN) en op ca. 1,5 km van een terrein aangeduid als Groene Ontwikkelingszone (GO). De ruimtelijke ingreep heeft daar geen invloed op, waardoor de Omgevingsverordening Gelderland niet van toepassing is.

Daarom is in dit geval alleen soortbescherming/ flora- en fauna wet relevant.

2.1 Flora- en Faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) is omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen

Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Daarnaast is artikel 13 eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet

artikel 2: 1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Om de werking van de Flora- en faunawet minder star te maken is middels een Algemene Maatregel van Bestuur de regelgeving rond de Flora- en faunawet aangepast. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger is geworden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

1. De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.
2. De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is voor aangewezen bedreigde soorten altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing worden verkregen voor een belang dat is opgenomen in de Habitatrichtlijn. Hierdoor kan geen ontheffing aangevraagd worden op basis van 'werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Vogels Vogels zijn niet te vatten in een van de voorgaande categorieën. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor

vogels kan alleen ontheffing verkregen worden op grond van een belang dat staat in de Europese Vogelrichtlijn. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden aangezien in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Van een aantal vogelsoorten met vaste rust- en verblijfplaats zijn deze rust- en verblijfplaatsen het hele jaar beschermd.

3.1 Gebiedsbeschrijving

Figuur 1a: Ligging planlocatie in de regio (binnen rode lijn).

Figuur 1b: Ligging planlocatie in detail (binnen rode lijn).

In het onderzoeksgebied staat een voormalige, rietgedekte boerderij die verbouwd is tot woonhuis, direct naast het woonhuis een oude schuur, waarvan de achter-topgevel verdwenen is. Vlak achter de boerderij staat het skelet van een oude kapschuur bestaande uit een dak ondersteund door een gebint. Ten noorden van de boerderij staat op enige afstand een vervallen voormalige kippenschuur met direct daarnaast een notenboom. Ten noorden van de kippenschuur groeit een klein bosje, bestaande uit voornamelijk inlandse eiken. Voor de boerderij staat een enkele linde en langs de toegangsweg aan de ene zijde een rij oude en aan de andere zijde een rij jonge inlandse eiken. Aan de noord-en westzijde van het perceel is eenzelfde rij jonge eiken aanwezig. Aan de zuidzijde wordt het perceel begrensd door een struikensingel.

Een foto-impressie van het plangebied is in bijlage 1 opgenomen.

3.2 Voorgenomen ingreep

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het slopen van de drie voormalige schuren, het bouwen van een nieuw gebouw als aanbouw aan de bestaande boerderij en het oprichten van een nieuw bijgebouw.

3.3 Onderzoeksmethode

De onderzoekslocatie is éénmaal bezocht in de zomer van 2014. Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens het bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het veldbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, onderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

Toetsing aan de Flora- en faunawet (soortbescherming)

Onderzocht is of met de voorgenomen werkzaamheden de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn.

4. Resultaten

4.1 Soortbescherming (Flora- en faunawet)

4.1.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, zijn verspreidingsatlassen van relevante soortengroepen en de site telmee.nl geraadpleegd.

Vaatplanten

Door de aanwezige voedselrijke omstandigheden in het onderzoeksgebied en het intensieve beheer worden geen beschermde vaatplanten verwacht.

Vogels

Kerkuil, huismus en gierzwaluw worden als beschermde soorten gemeld in de nabijheid van het plangebied. De forse bomen voor de boerderij, langs het toegangspad en in het eikenbosje bieden in principe nestgelegenheid aan diverse roofvogels. De waargenomen steenuilen kunnen een vaste verblijfplaats hebben in (één van) de schuren of in de notenboom. Nesten van roofvogels, kerkuil, huismus, gierzwaluw en vaste verblijfplaatsen van steenuilen zijn jaarrond beschermd. Ook andere (zang-)vogels kunnen nestgelegenheid vinden in de schuren. Deze nesten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Zoogdieren

De op het perceel aanwezige opgaande bomen vormen een geschikt foerageergebied voor vleermuissoorten die in, langs en over boomkronen jagen, zoals de in de nabijheid van het plangebied gemelde soorten gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis. Mogelijk dat de te slopen schuren en bomen met holtes fungeren als verblijfplaats van vleermuizen. Andere beschermde zoogdiersoorten worden niet verwacht.

Vissen

Op of in de directe nabijheid van het plangebied zijn geen wateren aanwezig die geschikt leefgebied vormen voor vissen.

Amfibieën en reptielen

Heikikker en rugstreeppad worden als beschermde soorten gemeld in de nabijheid van het plangebied. Vlak naast het plangebied ligt een poel, het biotoop van het terrein en ook de poel vormen geen geschikt leefgebied voor beide soorten. De poel en de directe omgeving daarvan zou mogelijk voor beschermde amfibieën als bijvoorbeeld poelkikker en kamsalamander een geschikt leefgebied kunnen vormen. Reptielen worden als gevolg van het intensieve gebruik van het terrein niet verwacht.

4.1.2 Veldonderzoek

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 22 juli 2014 aan het begin van de avond tijdens droge en warme weersomstandigheden.

Vaatplanten

In het plangebied zijn algemeen voorkomende, niet-beschermd plantensoorten aangetroffen.

Vogels

Bij de start van het veldbezoek vloog een steenuil uit de notenboom. Ook eerder deze zomer zijn steenuilen waargenomen in het plangebied. Bij inspectie van de te slopen kippenschuur zijn diverse nesten van zangvogelsesignaleerd. In de kapschuur zijn diverse duivennesten aanwezig en in de schuur naast de boerderij zowel duivennesten als nesten van zangvogels. De holtes in de notenboom zijn zeer ondiep en niet geschikt als nestgelegenheid voor uilen. Nesten van roofvogels ('horsten'), kerkuil, huismus of gierzwaluw zijn niet waargenomen. Andere jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels zijn niet aanwezig.

Zoogdieren

In de te slopen schuren zijn geen spouwmuren aanwezig, het dak van de schuren bestaat uit niet-geïsoleerde golfplaten. Er zijn geen plekken of holtes in de schuren aanwezig die kunnen fungeren als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. Sporen die duiden op aanwezigheid van vleermuizen of andere beschermde zoogdieren zijn nietesignaleerd.

Amfibieën

Amfibieën zijn niet waargenomen op het perceel.

Beschermdesoorten van andere soortgroepen zijn niet aangetroffen.

5. Consequentie Natuurwetgeving

In dit hoofdstuk wordt getoetst of het voorkomen van beschermde soorten consequenties heeft voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

5.1 Soortbescherming Flora- en faunawet

Vaatplanten

Er zijn geen beschermde soorten planten waargenomen. Nader onderzoek is niet aan de orde en een ontheffing van de Flora- en faunawet is niet nodig.

Vogels

Broedende vogels zijn beschermd en mogen niet worden verstoord, sloop van de schuren dient daarom buiten het broedseizoen plaats te vinden.

Er zijn steenuilen waargenomen in het plangebied. Nader onderzoek dient aan te geven of in het plangebied een nestgelegenheid of een vaste rust- en verblijfplaats van steenuil aanwezig is. Op grond van artikel 11 van de flora en faunawet is het verboden nesten of andere vaste rust- of verblijfplaatsen van steenuil te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Indien de schuren buiten het broedseizoen worden verwijderd, heeft voor andere vogelsoorten dan steenuil geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Zoogdieren

Er zijn geen beschermde zoogdieren waargenomen. Nader onderzoek is niet aan de orde en een ontheffing van de Flora- en faunawet is niet nodig.

Amfibieën

Er zijn geen beschermde amfibieën waargenomen. Nader onderzoek is niet aan de orde en een ontheffing van de Flora- en faunawet is niet nodig.

Beschermde soorten van andere soortgroepen zijn niet aangetroffen. Nader onderzoek is niet aan de orde en een ontheffing van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6. Conclusies quickscan

Middels een veldbezoek is het plangebied Veluweweg 81 te Kootwijkerbroek onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten.

Indien de schuren buiten de broedperiode van vogels worden gesloopt, heeft voor andere vogelsoorten dan steenuil geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Als broedseizoen wordt in het algemeen de periode van 15 maart tot 15 juli aangehouden. Ook indien buiten deze periode een broedgeval wordt aangetroffen, is sprake van broedseizoen en mag deze broedende vogel niet worden verstoord. Het verkrijgen van een ontheffing voor broedende vogels is niet mogelijk.

Er zijn steenuilen waargenomen in het plangebied. Nader onderzoek dient aan te geven of in het plangebied een voortplantingsplaats en/of een vaste rust- en verblijfplaats van steenuil aanwezig is. Indien dit het geval is dient hiervoor een ontheffing flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Voor andere soortgroepen is nader onderzoek niet aan de orde en heeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

7. Nader onderzoek steenuil

7.1 Inleiding nader onderzoek

Deze zomer zijn door diverse personen meerdere steenuilen waargenomen, tijdens de quickscan is één steenuil aangetroffen in het plangebied. Het is zeer aannemelijk dat steenuilen aanwezig zijn op het terrein en/of in één of enkele gebouwen. Daarom is nader onderzoek naar de aanwezigheid van steenuil uitgevoerd.

7.2 Onderzoeksmethode nader onderzoek

In de Soortenstandaard steenuil (Dienst Regelingen, december 2012) is informatie over steenuil samengebracht. Ook zijn hierin voorschriften opgenomen voor ecologisch onderzoek naar steenuil en ecologische eigenschappen van de soort vermeld. Tevens zijn enkele basis- of standaardmaatregelen beschreven, die een initiatiefnemer die een ruimtelijke ingreep overweegt waarbij steenuil is betrokken, kan of moet nemen.

De soortenstandaard geeft aan dat de aanwezigheid van een voortplantingsplaats of van een vaste rust- en verblijfplaats van een steenuil het hele jaar kan worden aangetoond. De meest optimale periode om de aanwezigheid aan te tonen, is van 15 februari tot en met 15 april. Het daadwerkelijke gebruik van de nestplek als voortplantingsplaats kan geschieden van begin februari tot en met half juli. Dit is mede afhankelijk van de weersomstandigheden en het voedselaanbod.

De inventarisatie moet tijdens goede weersomstandigheden en in een geschikte biotoop plaatsvinden. Het beste moment om te inventariseren is in de avondschemer, vanaf een halfuur na zonsondergang, tot middernacht. Een ander goed moment is in de ochtendschemer, van anderhalf uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst.

De onderzoekslocatie is in het kader van het nader onderzoek naar steenuilen tweemaal bezocht in de zomer van 2014. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op de avonden van 22 juli en 26 augustus 2014 tussen 19.30 en 23u (22 juli) en tussen 19.15 en 21.30u (26 augustus). De zon ging onder in Kootwijkerbroek op 22 juli om 21.43u en op 26 augustus om 20.38u. Het weer tijdens het eerste veldbezoek was zonnig en droog, heel lichte bewolking en iets wind met een temperatuur die in de loop van de avond afnam van 27 °C naar 22 °C. Tijdens het tweede veldbezoek was het droog en scheen een waterig zonnetje na een regenachtige dag. Het was heel licht bewolkt en windstil met een tamelijk constante temperatuur van rond 15 °C.

De te slopen schuren zijn nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van steenuilen. Gelet is op sporen die duiden op gebruik door steenuilen (braakballen, poep, veren). Tot ruim een uur na zonsondergang is het onderzoeksgebied bezocht om de aan- of afwezigheid van steenuil na te gaan.

7.3 Resultaten nader onderzoek

Alle te slopen schuren zijn beoordeeld op aanwezigheid van steenuil. Na inspectie van de te slopen kippenshuur is tijdens het eerste veldbezoek een nest van steenuil achter een schot in

de oostgevel vastgesteld. In beide andere schuren zijn geen voortplantingsplaatsen waargenomen. Tijdens beide terreinbezoeken is in de schemer een steenuil gezien op het erf en de roep van meerdere steenuilen in de directe omgeving gehoord. Gezien ook de waarnemingen eerder dit jaar kan er van worden uitgegaan dat een paartje steenuil dit voorjaar het nest heeft gebruikt en er enkele jongen heeft grootgebracht.

Tijdens beide veldbezoeken zijn na zonsondergang foeragerende vleermuizen (waarschijnlijk gewone dwergvleermuis) op het erf waargenomen. Ze kwamen langs de noordzijde van de boerderij aanvliegen, gingen de kapschuur achter de boerderij binnen en vlogen vervolgens tussen boerderij en kapschuur weer weg.

7.4 Conclusie nader onderzoek

De kippenschuur, de notenboom en het erf fungeren als vaste rust- en verblijfplaats voor steenuil. Het omliggende terrein wordt gebruikt als foerageergebied. Steenuilen gebruiken het nest en de omgeving ervan het gehele jaar door en zijn zeer plaats trouw.

Sloop van de kippenschuur heeft vernieling van het steenuilnest tot gevolg. Nesten van steenuil zijn buiten het broedseizoen in gebruik als vaste rust- en verblijfplaats en zijn daarom jaarrond beschermd. Op grond van artikel 11 van de flora en faunawet is het verboden nesten of andere vaste rust- of verblijfplaatsen van steenuil te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Hiervoor dient een ontheffing flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Bij deze ontheffingsaanvraag dient een mitigatieplan gevoegd te zijn. Daarin worden de mitigerende maatregelen en de manier van slopen vermeld, waardoor de functionaliteit van de vaste voortplantingsplaats niet wordt aangetast en de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie niet in gevaar komt.

Mitigerende maatregelen in de vorm van twee steenuilkasten voor elke te verwijderen verblijfplaats dienen minimaal drie maanden voor aanvang van de sloopwerkzaamheden – en bij voorkeur al in de periode september tot december - aanwezig te zijn om de dieren te laten wennen aan deze nieuwe voorzieningen.

Daarnaast kan het foerageergebied van steenuil worden verbeterd door bv. aanleg van een hoogstamboomgaard ten zuiden van de nieuwe aanbouw. In deze hoogstamboomgaard kunnen walnoten, appel-, peren- pruimen- en kersenbomen worden geplant.

Het erf wordt door vleermuizen gebruikt als foerageerplek. Dit is een klein onderdeel van een veel uitgebreider foerageergebied. Sloop van de schuren en nieuwbouw/aanbouw hebben geen invloed hierop. Nader onderzoek naar vleermuizen of een ontheffing flora- en faunawet is niet aan de orde.

Literatuur

Dort, K. van, Ch. Buter, P. van Wieling, tweede, herziene druk, 2002. *Veldgids Mossen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Margadant, W.D. & H. During, 1982. *Beknopte flora van Nederlandse blad- en levermossen*. Thieme, Zutphen.

Meijden, R. van der, 2005, drieëntwintigste druk. *Heukels' Flora van Nederland*. Wolters-Noordhoff bv, Groningen/Houten.

Ministerie LNV. *Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!*

Ministerie LNV, Dienst Regelingen. *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet*.

Ministerie LNV, Dienst Regelingen, december 2012. *Soortenstandaard steenuil 2012*.

Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra en T. Westra, 1985, herdruk 2003. *Nederlandse Oecologische Flora, wilde planten en hun relaties, deel 1*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.rijksoverheid.nl

<https://gldanders.planoview.nl/planoview/>

www.telmee.nl

www.vlindernet.nl

www.ravon.nl

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Foto 1: Zijaanzicht gebouwen

Foto 2: Achteraanzicht gebouwen

Foto 3: Voorzijde schuur

Foto 4: Achterzijde schuur

Foto 5: Restant kapschuur

Foto 6: Voormalige kippenschuur met noot